

**UCHWAŁA NR XV/126/12
RADY GMINY SOMONINO**

z dnia 6 czerwca 2012 r.

w sprawie przyjęcia Programu Aktywności Lokalnej dla Gminy Somonino na lata 2012-2015

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) o art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. NR 175, poz. 1362 z późn. zm.) Rada Gminy Somonino uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Somonino na lata 2012- 2015 w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Somonino

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Andrzej Regliński

Zatwierdzam pod względem
formalno-prawnym
Andrzej Bielawicz- adwokat

GMINNY
PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ
NA LATA 2012 – 2015

I. WSTĘP

Gminny Program Aktywności Lokalnej jest dokumentem uzupełniającym zapisy zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Somonino na lata 2011 – 2020. Stanowi część projektu systemowego, przygotowanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Priorytet VII – promocja integracji społecznej.

Program Aktywności Lokalnej jest dokumentem inaugurującym proces programowych działań służących kształtowaniu warunków sprzyjających powstawaniu więzi społecznych na terenie gminy Somonino.

Kluczowym wyzwaniem jest przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego poszczególnych osób i grup społecznych.

Przyjęte w Programie Aktywności Lokalnej koncepcje są zgodne z założeniami zawartymi w ogólnopolskich dokumentach strategicznych takich jak:

- Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015
- Narodowa Strategia Integracji Społecznej dla Polski
- Strategia Polityki Społecznej na lata 2007 - 2013
- Narodowa Strategia Rozwoju na lata 2007-2013
- Narodowa Strategia Spójności na lata 2007 - 2013
- Program Operacyjny Kapitał Ludzki na lata 2007 – 2013
- Ustawa o pomocy społecznej z 12 marca 2004r.

W dokumentach tych zakłada się realizację działań służących rozwojowi społeczno – gospodarczemu, a co za tym idzie podniesieniu poziomu i jakości życia obywateli.

Program skierowany jest do osób w ramach konkretnego środowiska lub członków danej społeczności. Oznacza to, że w ramach programu można prowadzić działania aktywizacyjne adresowane do osób mieszkających na pewnej przestrzeni, obejmujące obszar gminy Somonino: sołectwa, osiedla, wsi. Może to być środowisko grupy zawodowej lub społecznej, mieszkańców bloku czy nawet rodzin mieszkających w okolicy.

Program Aktywności Lokalnej jest zgodny z podstawowymi zasadami życia społecznego, w szczególności z zasadą pomocniczości, partycypacji społecznej i współodpowiedzialności. Program Aktywności Lokalnej stwarza szanse na wzrost zaangażowania mieszkańców w rozwiązywanie lokalnych problemów społecznych. Ponadto umożliwia zwiększenie kompetencji kluczowych i zawodowych mieszkańców gminy Somonino.

Priorytetowe działania przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu zgodnie z w/w dokumentami powinny być ukierunkowane na:

- ograniczenie obszarów skrajnego ubóstwa;
- rozbudowanie świadczeń wspierających aktywność;
- promocję działań prospołecznych;
- wspieranie różnych form aktywizacji zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej mieszkańców gminy w szczególności klientów pomocy społecznej;
- wspieranie lokalnych inicjatyw obywatelskich;
- upowszechnianie kształcenia ustawicznego;
- zwiększenie aktywności lokalnych instytucji i organizacji oraz podejmowanie przez nie współpracy na rzecz rozwiązywania lokalnych problemów;
- wspieranie rozwoju podmiotów gospodarki społecznej.

II. OBSZAR DZIAŁANIA PROGRAMU

Gmina Somonino położona jest w środkowej części województwa pomorskiego na terenie Kaszubskiego Parku Krajobrazowego. Gmina liczy 9775 mieszkańców. Obejmuje obszar 112,27 km², w jej skład wchodzi 16 sołectw. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy to 499. Ze świadczeń rodzinnych korzysta 1076 rodzin. Z pomocy społecznej korzysta 359 rodziny. Jako powody korzystania z pomocy społecznej wskazuje się:

- ubóstwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwałą lub ciężką chorobę, przemoc w rodzinie, potrzebę ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawczej, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizm lub narkomania, zdarzenia losowe i sytuacje kryzysowe, klęski żywiołowe lub ekologiczne.

Na terenie gminy funkcjonują: Centrum Integracji Społecznej, Warsztat Terapii Zajęciowej, Środowiskowy Dom Samopomocy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Posterunek Policji, Gminny Ośrodek Kultury, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, przedszkola, biblioteki publiczne, świetlica terapeutyczna, szkoły podstawowe i gimnazja, Ochotnicze Straże Pożarne, Klub Honorowych Dawców Krwi, Kaszubska Fundacja Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i inne organizacje pozarządowe.

III. CELE PROGRAMU

Głównym celem Programu Aktywności Lokalnej jest aktywizowanie lokalnej społeczności ze szczególnym uwzględnieniem środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym, a tym samym przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez zwiększenie aktywnych form integracji społecznej wśród mieszkańców gminy Somonino, w szczególności grup marginalnych i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w każdej sferze życia społecznego.

Cele szczegółowe Programu Aktywności Lokalnej

1. Stworzenie warunków do powstania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnej.
2. Wypracowanie modelu działań środowiskowych opartych na współdziałaniu różnych instytucji i organizacji oraz mieszkańców gminy.
3. Wsparcie postaw obywatelskich poprzez zwiększenie kompetencji społecznych.
4. Promocja działań prospołecznych i prozdrowotnych, edukacja oraz dostęp do informacji o uprawnieniach.
5. Aktywna integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia.
6. Poprawa funkcjonowania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
7. Poprawa jakości życia poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych, w tym umożliwienie konstruktywnego spędzania czasu wolnego.
8. Powstanie silnych i zintegrowanych społeczności lokalnych.

IV. MIEJSCE I ZAKRES REALIZACJI

1. Program realizowany będzie na terenie Gminy Somonino.
2. Czas realizacji programu: lata 2012 – 2015.

V. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

1. Otwartość instytucji publicznych na potrzeby środowiska lokalnego.
2. Wykorzystywanie zasobów instytucjonalnych i społecznych.
3. Angażowanie i aktywizowanie lokalnej społeczności.
4. Kierowanie działań w pierwszej kolejności do osób, grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia.

VI. ODBIORCY PROGRAMU

Program Aktywności Lokalnej skierowany jest do:

1. członków społeczności lokalnych;
2. osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym;
3. otoczenia osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym;
4. innych grup i środowisk funkcjonujących na terenie gminy zgodnie z diagnozą społeczną i rozeznaniem potrzeb.

VII. KIERUNKI DZIAŁAŃ

Cele programu realizowane będą poprzez podejmowanie następujących działań:

1. promowanie, wspieranie i realizowanie projektów aktywizujących i integrujących o charakterze edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, ekologicznym, społecznym, turystycznym, zdrowotnym oraz zawodowym;
2. promowanie i wspieranie projektów, w tym także realizowanych w partnerstwie;
3. współdziałanie instytucji samorządowych z instytucjami pozarządowymi i lokalną społecznością;
4. wspieranie organizacyjne oraz finansowe lokalnych inicjatyw;
5. wspieranie lokalnych liderów;
6. umożliwienie dostępu do informacji i konsultacji;
7. organizowanie i wspieranie rozwoju edukacji społecznej, wolontariatu, grup samopomocowych, edukacyjnych i innych;
8. organizowanie treningów kompetencji i umiejętności społecznych;
9. tworzenie partnerstw i promowanie pracy w partnerstwie;
10. badanie potrzeb i problemów mieszkańców;
11. poszukiwanie alternatywnych środków na finansowanie lokalnych inicjatyw z innych źródeł niż dochody własne Gminy Somonino;
12. wspieranie rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych;
13. inne wynikające z aktualnych potrzeb i zgodne z celami programu.

VIII. METODY PRACY WYKORZYSTYWANE DO REALIZACJI PROGRAMU

Ze względu na specyfikę, jak też różnorodność występujących problemów społecznych. Program Aktywności Lokalnej będzie realizowany poprzez przygotowywane projekty działań skierowane do konkretnych osób i grup.

W ramach programu przewiduje się zastosowanie:

1. **środowiskowej pracy socjalnej** - działania realizowane przez pracownika socjalnego, mające na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi, w tym z wykorzystaniem kontraktu socjalnego.
2. **instrumentów aktywnej integracji**- szereg instrumentów aktywizacyjnych z zakresu aktywizacji zawodowej, edukacyjnej zdrowotnej i społecznej, o której mowa w zasadach przygotowania, realizacji rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013.
3. **działań o charakterze środowiskowym**- inicjatywy integrujące, obejmujące między innymi badania, opracowania, analizy, edukację społeczną i obywatelską, spotkania, konsultacje, debaty, organizowanie i inspirowanie mieszkańców do udziału w imprezach i spotkaniach, w szczególności o charakterze integracyjnym edukacyjnym kulturalnym, sportowym, ekologicznym i turystycznym.
4. **metody pracy z rodziną** – **Konferencja Grupy Rodzinnej (KGR)** – jest metodą pracy z rodziną. Metoda polega na zorganizowaniu spotkania, w którym uczestniczy jak największa liczba członków rodziny by podjąć próbę rozwiązania problemu, jaki się w niej pojawił. Głównym celem konferencji jest stworzenie planu, który ma doprowadzić do rozwiązania problemu.

IX. PRZEWIDYWANE EFEKTY PROGRAMU

1. Integracja społeczności lokalnej i grup społecznych.
2. Zdiagnozowanie potrzeb i problemów oraz planowanie i realizowanie zadań w odpowiedzi na realne potrzeby.
3. Skuteczniejsze i efektywniejsze wykorzystywanie istniejących zasobów.
4. Podwyższenie jakości realizowanych działań środowiskowych oraz inicjowanie nowych form i metod pracy.
5. Stworzenie płaszczyzny sprzyjającej angażowaniu się w życie lokalnej społeczności.
6. Wzrost poczucia przynależności do danej społeczności i odpowiedzialności za procesy w niej zachodzące.
7. Wzrost zaangażowania instytucji oraz organizacji pozarządowych w zakresie